

Súd: Okresný súd Banská Bystrica
Spisová značka: 13C/256/2014
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6114216105
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Gabriel Slobodník
ECLI: ECLI:SK:OSBB:2016:6114216105.5

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Banská Bystrica v konaní pred sudcom JUDr. Gabrielom Slobodníkom v právnej veci navrhovateľa EOS KSI Slovensko, s.r.o., so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 35 724 803, zastúpený TOMÁŠ KUŠNÍR, s.r.o. so sídlom Pajštúnska 5, 851 02 Bratislava, IČO: 36 613 843, proti odporcovi D. Q., Z.. XX. XX. XXXX, B. R. Q. Č. A., X. R. X, B. B., št. občanovi SR, v konaní zastúpenom JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, Bratislava, za účasti vedľajšieho účastníka na strane odporcu VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, so sídlom Šafárikovo nám. 7, Bratislava, IČO: 42 362 962, v konaní zastúpenom JUDr. Patrikom Podhorským, advokátom so sídlom Zámocká 36, Bratislava, o zaplatenie 11 297,45 Eur s príslušenstvom, takto

rozhodol:

Súd návrh navrhovateľa **z a m i e t a**.

Navrhovateľ je **p o v i n n ý** nahradiť odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu trovy právneho zastúpenia vo výške 1 687,18 Eur na účet ich právneho zástupcu, JUDr. Patrika Podhorského, vedený v Sber bank Slovensko, číslo účtu: Q. XXXX XXXX XXXX XXXX XXXX, v lehote 15 dní od právoplatnosti tohto rozhodnutia.

o d ô v o d n e n i e :

Navrhovateľ sa návrhom doručeným súdu dňa 18.07.2014 domáhal voči odporcovi zaplatenia sumy 11 297,45 Eur s príslušenstvom a náhrady trov konania titulom neuhradených splátok úveru zo zmluvy o splátkovom úvere uzatvorenej dňa XX. XX. XXXX medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a odporcom.

Navrhovateľ návrh odôvodnil tým, že pohľadávku voči odporcovi nadobudol na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok uzavretej podľa § 524 Občianskeho zákonníka dňa 27. 06. 2013 s postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s., Tomášikova 48, 832 37 Bratislava, IČO: 00 151 653 (ďalej „postupca“). Postupca a odporca uzatvorili dňa XX. XX. XXXX zmluvu č. XXXXXXXXXX, ktorej súčasťou sú Všeobecné obchodné podmienky postupcu v znení ich dodatkov (ďalej „VOP“). Na základe uvedenej zmluvy postupca poskytol odporcovi úver vo výške 9 900,- Eur, ktorý mal byť splácaný v mesačných splátkach vo výške 161,52 Eur vždy k 9. dňu v mesiaci. Pohľadávka ku dňu jej postúpenia na navrhovateľa predstavovala sumu 11 749,29 Eur, z toho istina 9 176,75 Eur, úrok 2 120,70 Eur, úrok z omeškania 398,02 Eur a ostatné príslušenstvo 53,82 Eur. Navrhovateľ si v konaní uplatňuje splátky úveru splatné od 09. 09. 2013 do 09. 06. 2020 v počte 70 a celkovej výške 11 297,45 Eur, pričom splátky pôvodne splatné od 09. 09. 2013 do 09. 06. 2020 sa stali splatnými dňa 11. 08. 2013, kedy navrhovateľ vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Keďže odporca od postúpenia pohľadávky do podania návrhu na súd nič neuhradil, žalovaná suma predstavuje 70 neuhradených splátok úveru vo výške 11 297,45 Eur (t.j. rozdiel medzi neuhradenými splátkami úveru a súčtom všetkých mesačných platieb započítaných na tieto splátky) spolu so zákonným úrokom z omeškania vo výške 9,5 % ročne z dlžnej sumy odo dňa

nasledujúceho po vyhlásení mimoriadnej splatnosti úveru do zaplatenia. S odvolaním sa na právny názor Najvyššieho súdu SR v rozhodnutí sp. zn. 6M Cdo 4/2012 zo dňa 27. 03. 2013 má navrhovateľa za to, že na vzťah vyplývajúci z predmetnej zmluvy o splátkovom úvere sa má aplikovať Obchodný zákonník a to aj v otázke premlčania.

Do konania vstúpil vedľajší účastník na stranu odporcu - VŠEOBECNÁ OCHRANA PRÁV SPOTREBITEĽOV, v konaní zastúpený JUDr. Patrikom Podhorským, ktorý navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť z dôvodu, že právny predchodca navrhovateľa v rozpore so zákonom postúpil pohľadávku, ktorá je predmetom tohto konania na navrhovateľa. Keďže neboli dodržané všetky podmienky postúpenia pohľadávky, navrhovateľ nie je oprávnený z hmotného práva uplatňovať voči odporcovi žiadne nároky.

Proti vstupu vedľajšieho účastníka na strane odporcu do konania vzniesol námietku navrhovateľ, o ktorej súd rozhodol tak, že vstup vedľajšieho účastníka do konania pripustil a to uznesením č.k. 13C/256/2014 - 100 zo dňa 25. 05. 2015 v spojení s uznesením Krajského súdu v Banskej Bystrici č.k. 16Co/579/2015 - 150 zo dňa 30. 09. 2015.

Odporca je nepočujúci a v konaní zastúpený rovnakým právnym zástupcom ako vedľajší účastník. Prostredníctvom svojho právneho zástupcu navrhol návrh v celom rozsahu zamietnuť. Má za to, že z prvej vety ust. § 92 ods. 8 zákona o bankách jednoznačne vyplýva, že banka môže postúpiť iba pohľadávku zodpovedajúcu tomuto (rozumej záväzku v omeškaní) peňažnému záväzku. Banka tak môže postúpiť iba nesplácanú časť peňažného záväzku (spolu s príslušenstvom), a celý záväzok až po jeho predchádzajúcom zosplatnení (o.i. za predpokladu dodržania postupu podľa § 53 ods. 9 OZ). Záver o tom, že navrhovateľ môže postúpiť iba splatnú časť pohľadávky vyvodili viaceré okresné sudy ako aj Krajský súd Prešov v uznesení sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29.05. 2014 a v rozsudku sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24. 02. 2015 a Krajský súd Bratislava v uznesení sp. zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19. 05. 2015. Navrhovateľ podľa odporcu nedisponuje dostatočnou aktívnou vecnou legitimáciou v konaní, zmluva o postúpení pohľadávky je neplatná pre rozpor so zákonom podľa § 39 OZ, lebo na navrhovateľa nemohla byť zo strany postupcu postúpená pohľadávka pozostávajúca z čiastkových nárokov, ktorých splatnosť ešte nenastala. Navyše postupca v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách môže postúpiť pohľadávku po predchádzajúcej písomnej výzve dlžníka, čo preukázané nebolo. Nepredložením dôkazu o odoslaní výzvy v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách, navrhovateľ neunesol dôkazné bremeno splnenia tejto povinnosti. Odporca má za to, že ak navrhovateľ doložil výzvu zo systému, musí preukázať, že túto výzvu aj skutočne banka zaslala odporcovi. Existuje dôvodná obava, že právny predchodca navrhovateľa vygeneroval zo systému výzvu, ktorú doložil v konaní. V tejto súvislosti je potrebné zaoberať sa aj tým, kedy bola výzva odporcovi doručená, a to za účelom vyhodnotenia dodržania 90 dňovej lehoty po splatnosti záväzkov odporcu, ako podmienky postúpenia podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách. Tento záver, teda povinnosť preukázať zaslanie výzvy bankou podľa § 92 ods. 8 zákona o bankách vyvodili viaceré okresné sudy (napr. OS Prešov v rozsudku sp. zn. 9C/153/2014 zo dňa 12. 03. 2015, OS Považská Bystrica v rozsudku sp. zn. 3C/206/2014 zo dňa 02. 04. 2015, OS Trenčín v rozsudku sp. zn. 20C/20/2014 zo dňa 27.03.2015) a Krajský súd Prešov v rozsudku sp. zn. 4Co/145/2014 zo dňa 11. 03. 2015. Navrhovateľ súdu nepreukázal odoslanie, resp. doručenie výzvy a tým aj aktívnu legitimáciu v danom konaní. Ďalej má odporca za to, že vyhlásenie mimoriadnej splatnosti úveru navrhovateľom alebo bankou je neplatným úkonom, keďže nebolo dodržané ustanovenie § 53 ods. 9 OZ. Návrh bol v časti zosplatnených splátok podaný predčasne, pričom predmetom postúpenia boli aj čiastkové nároky navrhovateľa, ktoré sa nestali splatnými.

Navrhovateľ má za to, že svoju aktívnu legitimáciu v konaní preukázal oznámením postupcu odporcovi o postúpení pohľadávky. Zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitimáciou navrhovateľa ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Aj podľa dôvodovej správy bol hlavným účelom predmetného ustanovenia prelomenie bankového tajomstva a nie obmedzenie možnosti postúpiť pohľadávku. Zo zákona nevyplýva, že by podmienky uvedené v predmetnom ustanovení podmieňovali platnosť právneho úkonu postúpenia pohľadávky (v tejto súvislosti poukázal na názor doc. JUDr. Kristiána Csacha, PhD. LL.M publikovanom v časopise Súkromné právo č. 1/2015) a teda doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách (ďalej ZoB) podľa navrhovateľa nie je podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky.

S nedoručením takejto výzvy môžu byť spojené iba sankcie vyplývajúce zo zákona o bankách. Ďalej navrhovateľ poukázal na skutočnosť, že v súlade s prílohou č. 1 zmluvy o postúpení pohľadávok bol odporca ku dňu postúpenia pohľadávky v omeškaní po dobu 564 dní, t.j. súčet všetkých jeho omeškaní so splnením čo i len časti toho istého peňažného záväzku voči banke presiahol jeden rok. Vzlľadom k dikcii ust. § 92 ods. 8 ZoB a skutočnosť, že omeškanie odporcu trvalo nepochybne viac ako rok zastáva navrhovateľ názor, že jeho právny predchodca by konal v súlade s ust. § 92 ods. 8 ZoB (a teda by neporušil bankové tajomstvo) aj v prípade, ak by písomnú výzvu odporcovi nezaslal. Ak by aj navrhovateľ pripustil, že ust. § 92 ods. 8 ZoB upravuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky banky na inú osobu, tak zo znenia ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa neho nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá už je splatná. Pokiaľ by predmetné ustanovenie malo na mysli postúpenie len časti peňažného záväzku, s ktorou je dlžník v omeškaní, bolo by to v predmetnom ustanovení výslovne uvedené. Zároveň navrhovateľ predložil výzvu zo dňa 11.04.2012, ktorou bol odporca vyzvaný bankou na úhradu dlžnej sumy, čím preukázal, že právny predchodca navrhovateľa splnil všetky povinnosti, ktoré mu ust. § 92 ods. 8 ZoB ukladá. Z uvedených dôvodov navrhovateľ na podanom návrhu trval v celom rozsahu.

Súd vykonal dokazovanie výsluchom odporcu, právnych zástupcov odporcu ako aj vedľajšieho účastníka a navrhovateľa, oboznámením sa s obsahom spisu a to zmluvou o splátkovom úvere zo dňa XX. XX. XXXX, všeobecnými obchodnými podmienkami, výzvou zo dňa 11. 04. 2012, zmluvou o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 06. 2013 vrátane prílohy č. 1, oznámením o postúpení pohľadávky zo dňa 09. 07.2013, pokusom o zmier, písomnými vyjadreniami právneho zástupcu navrhovateľa, vedľajšieho účastníka a odporcu a zistil tento skutkový stav:

Dňa XX. XX. XXXX došlo k uzatvoreniu zmluvy o splátkovom úvere medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) a odporcom - dlžníkom, ktorej predmetom bolo poskytnutie splátkového úveru odporcovi vo výške 9 900,- Eur s fixnou úrokovou sadzbou 14,90 % ročne do splatnosti, za spracovateľský poplatok 189,17 Eur. Odporca sa úver zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach, s výškou prvej splátky 104,43 Eur splatnej do 31. 07.2010, a ďalších splátok vo výške 161,52 Eur splatných k 9. dňu v mesiaci počnúc od 09. 08. 2010 do 09. 06. 2020, pri RPMN 17,18 %, priemernej RPMN 15,25 %. Zmluvné strany si dohodli poplatok za správu úveru 1,99 Eur mesačne. Celkom sa odporca zaviazal zaplatiť 19 513,99 Eur. V čl. II bod 2 zmluvy je vyhlásenie dlžníka, že sa oboznámil so súčasťami úverovej zmluvy, ktorými sú všeobecné obchodné podmienky, úverové podmienky, sadzobník a podmienky určené zverejnením, za ktorých sa bankový produkt v zmysle úverovej zmluvy poskytuje, súhlasí s nimi a zaväzuje sa ich dodržiavať.

Z výsluchu odporcu súd zistil, že odporca je nepočujúci pričom k uzavretiu úverovej zmluvy ho v podstate donútila bývalá manželka F. A.Á.. Je nezamestnaný, nemá finančné prostriedky na úhradu dlhu.

Listom zo dňa 11. 04. 2012 Slovenská sporiteľňa, a.s. odporcu upozornila, že je v omeškaní so splácaním sumy 630,88 Eur s príslušenstvom a vyzvala ho na uhradenie dlžnej sumy v lehote 10 dní od doručenia tejto výzvy. Odoslanie tejto výzvy, ani jej doručenie odporcovi navrhovateľ nepreukázal. Podľa bodu 10.3 VOP pri doručovaní písomností v poštovom styku sa zásielka považuje za doručení v tuzemsku na tretí deň po jej odoslaní a to aj vtedy, ak sa adresát o tejto skutočnosti nedozvie, alebo sa zásielka vráti ako nedoručená.

Dňa 27.06.2013 bola uzatvorená zmluva o postúpení pohľadávok č. 0655/2013/CE medzi spoločnosťou Slovenská sporiteľňa, a.s. ako postupcom a navrhovateľom ako postupníkom, ktoru postupca postúpil na navrhovateľa pohľadávky špecifikované v prílohe č. 1 k zmluve, kde je pod poradovým číslom 892 vedená pohľadávka voči odporcovi vo výške 11 749,29 Eur, z toho istina 9 176,75Eur, úroky 2 120,70 Eur, úroky z omeškania 148,23 Eur, ostatné príslušenstvo 53,82 Eur. Poslednú úhradu mal odporca vykonať dňa 09. 12. 2011 vo výške 21,29 Eur, a ku dňu postúpenia pohľadávky mal byť v omeškaní 564 dní. Napriek dlhodobému omeškaniu odporcu z prílohy č. 1 k zmluve nevyplýva, že by SLSP, a.s. vyhlásila mimoriadnu splatnosť úveru.

Postúpenie pohľadávky vo výške 11 749,29 Eur s príslušenstvom Slovenská sporiteľňa, a.s. oznámila odporcovi listom zo dňa 09. 07. 2013.

Podľa bodu 7.6.1 písm. a) VOP, ak dôjde k porušeniu akejkoľvek zmluvnej povinnosti alebo zmluvného dojednaní zo strany klienta alebo ak je klient v omeškaní so splatením jednej splátky istiny alebo úrokov, ktoré trvá viac ako 10 dní, banka je oprávnená vyhlásiť mimoriadnu splatnosť úveru, t.j. požadovať splatenie pohľadávky zo zmluvy o úvere a klient je povinný splatiť pohľadávku zo zmluvy o úvere v lehote, ktorú banka určí v oznámení o mimoriadne splatnosti.

Navrhovateľ v návrhu tvrdí, že splátky pôvodne splatné od 09. 09. 2013 do 09. 06. 2020, t.j. po postúpení pohľadávky, sa stali splatnými dňa 11. 08. 2013, kedy vyhlásil mimoriadnu splatnosť úveru. Svoje tvrdenie však nepreukázal, oznámenie o vyhlásení mimoriadnej splatnosti nepredložil.

Podľa § 52 ods. 1 zákona č. 40/1964 Zb. Občiansky zákonník (ďalej „OZ“) spotrebiteľskou zmluvou je každá zmluva bez ohľadu na právnu formu, ktorú uzatvára dodávateľ so spotrebiteľom.

Podľa § 52 ods. 2 OZ v znení účinnom od 01. 04. 2015 ustanovenia o spotrebiteľských zmluvách, ako aj všetky iné ustanovenia upravujúce právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, použijú sa vždy, ak je to na prospech zmluvnej strany, ktorá je spotrebiteľom. Odlišné zmluvné dojednanie alebo dohody, ktorých obsahom alebo účelom je obchádzanie tohto ustanovenia, sú neplatné. Na všetky právne vzťahy, ktorých účastníkom je spotrebiteľ, sa vždy prednostne použijú ustanovenia Občianskeho zákonníka, aj keď by sa inak mali použiť normy obchodného práva.

Podľa § 54 ods. 1, 2 OZ v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluvné podmienky upravené spotrebiteľskou zmluvou sa nemôžu odchýliť od tohto zákona v neprospech spotrebiteľa. Spotrebiteľ sa najmä nemôže vopred vzdať svojich práv, ktoré mu tento zákon priznáva, alebo si inak zhoršiť svoje zmluvné postavenie. V pochybnostiach o obsahu spotrebiteľských zmlúv platí výklad, ktorý je pre spotrebiteľa priaznivejší.

Podľa § 1 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, spotrebiteľským úverom na účely tohto zákona je dočasné poskytnutie peňažných prostriedkov na základe zmluvy o spotrebiteľskom úvere vo forme pôžičky, úveru, odloženej platby alebo obdobnej finančnej pomoci poskytnutej veriteľom spotrebiteľovi.

Podľa § 2 písm. d) zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, na účely tohto zákona sa rozumie zmluvou o spotrebiteľskom úvere zmluva, ktorou sa veriteľ zaväzuje poskytnúť spotrebiteľovi spotrebiteľský úver a spotrebiteľ sa zaväzuje poskytnuté peňažné prostriedky vrátiť a zaplatiť celkové náklady spotrebiteľa spojené so spotrebiteľským úverom.

Podľa § 9 ods. 1 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy zmluva o spotrebiteľskom úvere musí mať písomnú formu. Každá zmluvná strana dostane najmenej jedno jej vyhotovenie v listinnej podobe alebo na inom trvanlivom médiu, ktoré je dostupné spotrebiteľovi.

Podľa § 9 ods. 2 zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase uzatvorenia zmluvy, zmluva o spotrebiteľskom úvere okrem všeobecných náležitostí podľa Občianskeho zákonníka musí obsahovať tieto náležitosti:

- f) dobu trvania zmluvy o spotrebiteľskom úvere a termín konečnej splatnosti spotrebiteľského úveru,
- i) úrokovú sadzbu spotrebiteľského úveru, podmienky, ktoré upravujú jej uplatňovanie, index alebo referenčnú úrokovú sadzbu, na ktorý je výška úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru naviazaná, ako aj časové obdobia, v ktorých dochádza k zmene výšky úrokovej sadzby spotrebiteľského úveru, podmienky a spôsob vykonania tejto zmeny; ak sa za rôznych podmienok uplatňujú rôzne úrokové sadzby spotrebiteľského úveru, uvádzajú sa tieto informácie o všetkých uplatniteľných úrokových sadzbách spotrebiteľského úveru,
- j) ročnú percentuálnu mieru nákladov a celkovú čiastku, ktorú musí spotrebiteľ zaplatiť, vypočítané na základe údajov platných v čase uzatvorenia zmluvy o spotrebiteľskom úvere; uvedú sa všetky predpoklady použité na výpočet tejto ročnej percentuálnej miery nákladov,
- k) výšku, počet a termíny splátok istiny, úrokov a iných poplatkov, prípadné poradie, v ktorom sa budú splátky priraďovať k jednotlivým nesplateným zostatkom s rôznymi úrokovými sadzbami spotrebiteľského úveru na účely jeho splatenia,

Podľa § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. poskytnutý spotrebiteľský úver sa považuje za bezúročný a bez poplatkov, ak zmluva o spotrebiteľskom úvere nemá písomnú formu podľa § 9 ods. 1 a neobsahuje náležitosti podľa § 9 ods. 2 písm. a) až k), r) a y) a § 10 ods. 1.

Na základe vykonaného dokazovania dospel súd k záveru, že návrh nie je dôvodný, preto ho v celom rozsahu zamietol.

V konaní nebolo sporné, že medzi právnym predchodcom navrhovateľa (Slovenská sporiteľňa, a.s.) ako veriteľom - bankou a odporcom ako dlžníkom bola dňa XX. XX. XXXX uzatvorená Zmluva o splátkovom úvere (ďalej zmluva), na základe ktorej právnym predchodca navrhovateľa poskytol odporcovi úver vo výške 9 900,-Eur pri fixnej úrokovej sadzbe 14,90 % ročne, ktorý sa odporca zaviazal splatiť v 120 mesačných splátkach, so splatnosťou prvej splátky vo výške 104,43 Eur do 31. 07.2010 a ďalších splátok vo výške 161,52 Eur splatných k 9. dňu v mesiaci od 09. 08. 2010 do 09. 06. 2020. Súd má za to, že hoci je zmluva o splátkovom úvere zo dňa 07. 07. 2010 úverovou zmluvou, ktorá sa v zmysle § 261 ods. 6 písm. d) Obchodného zákonníka (resp. § 261 ods. 3 písm. d) Obchodného zákonníka v čase uzatvorenia zmluvy) považuje za tzv. absolútny obchod, vzhľadom na povahu zmluvných strán je zároveň zmluvou spotrebiteľskou (v zmysle § 52 a nasl. OZ) a preto so zreteľom na ustanovenie § 52 ods. 2 veta tretia OZ, je potrebné túto zmluvu posudzovať v režime Občianskeho zákonníka ale aj zákona č. 129/2010 Z.z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov, zákona č. 483/2001 Z.z. o bankách a zákona č. 250/2007 Z.z. o ochrane spotrebiteľa. V tomto smere je už rozhodovacia prax súdov ustálená.

V prejednávanej veci sa navrhovateľ ako postupník domáha voči odporcovi v postavení dlžníka zaplataenia žalovanej sumy s príslušenstvom ako pohľadávky, ktorú mal nadobudnúť na základe Zmluvy o postúpení pohľadávok zo dňa 27. 06. 2013 od postupcu Slovenská sporiteľňa, a.s., ktorá je bankou. Navrhovateľ zastáva názor, že ustanovenie § 92 ods. 8 zákona o bankách nemožno spájať s aktívnou legitímáciou navrhovateľa ako postupníka pohľadávky. Účelom predmetného ustanovenia je úprava výnimiek z bankového tajomstva a nehovorí o podmienkach platnosti postúpenia pohľadávok, ale iba o podmienkach, za splnenia ktorých nedochádza k porušeniu bankového tajomstva. Ak by aj navrhovateľ pripustil, že ust. § 92 ods. 8 ZoB upravuje podmienky platnosti postúpenia pohľadávky banky na inú osobu, tak zo znenia ust. § 92 ods. 8 ZoB podľa neho nevyplýva, že predmetom postúpenia môže byť iba pohľadávka alebo jej časť, ktorá už je splatná. Doručenie písomnej výzvy banky dlžníkovi v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách nie je podľa navrhovateľa podmienkou pre platné postúpenie pohľadávky a teda ak banka pred postúpením pohľadávky písomne nevyzvala dlžníka na plnenie, nemá to vplyv na platnosť postúpenia pohľadávky v zmysle § 524 OZ. S uvedenými názormi navrhovateľa sa súd nestotožňuje.

Podľa § 92 ods. 8 zákona č. 483/2001 Z. z. o bankách, ak je napriek písomnej výzve banky alebo pobočky zahraničnej banky jej klient nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splnením čo len časti svojho peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky, môže banka alebo pobočka zahraničnej banky svoju pohľadávku zodpovedajúcu tomuto peňažnému záväzku postúpiť písomnou zmluvou inej osobe, a to aj osobe, ktorá nie je bankou (ďalej len "postupník"), aj bez súhlasu klienta. Toto právo banka alebo pobočka zahraničnej banky nemôže uplatniť, ak klient ešte pred postúpením pohľadávky uhradil banke alebo pobočke zahraničnej banky omeškaný peňažný záväzok v celom rozsahu vrátane jeho príslušenstva; to neplatí, ak súčet všetkých omeškaní klienta so splnením čo len časti toho istého peňažného záväzku voči banke alebo pobočke zahraničnej banky presiahol jeden rok. Pri postúpení pohľadávky je banka alebo pobočka zahraničnej banky povinná odovzdať postupníkovi aj dokumentáciu o záväzkovom vzťahu, na ktorého základe vznikla postúpená pohľadávka; banka alebo pobočka zahraničnej banky môže postupníkovi poskytnúť informáciu o jednotlivých iných záväzkových vzťahoch medzi bankou alebo pobočkou zahraničnej banky a klientom len za podmienok a v rozsahu ustanovených týmto zákonom.

Podľa § 39 OZ neplatný je právny úkon, ktorý svojím obsahom alebo účelom odporuje zákonu alebo ho obchádza alebo sa prieči dobrým mravom.

Podľa § 40 ods. 1 OZ ak právny úkon nebol urobený vo forme, ktorú vyžaduje zákon alebo dohoda účastníkov, je neplatný.

Je pravdou, že § 92 zákona o bankách hovorí aj o úpravách výnimiek z bankového tajomstva, avšak práve § 92 ods. 8 (predtým ods. 7, ktorý sa stal odsekom 8 po novelizácii zákonom č. 552/2008 Z. z) upravuje podmienky postúpenia pohľadávky banky na inú osobu a to: 1/ klient nesplnil riadne a včas, čo i len časť svojho splatného záväzku voči banke, 2/ omeškanie klienta trvá nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní, 3/ na zaplatenie omeškaného peňažného záväzku bol klient písomne vyzvaný. Uvedené podmienky sú zákonným predpokladom pre platné postúpenie pohľadávky banky, ktoré musia byť splnené v čase postúpenia pohľadávky kumulatívne. Ich nedodržanie zakladá neplatnosť postúpenia pre rozpor so zákonom (§ 39 OZ).

Pokiaľ ide o prvú podmienku, podľa názoru súdu z ustanovenia § 92 ods. 8 zákona o bankách a dôvodovej správy k nemu vyplýva, že banka môže postúpiť inému subjektu iba tú časť pohľadávky, ktorá zodpovedá nesplácanému dlhu (dospelé splátky). Zámer zákonodarcu umožniť postúpiť len pohľadávku po splatnosti je obsiahnutý v dôvodovej správe k zákonu o bankách, kde sa v osobitnej časti k § 92 uvádza: „V odseku 7 sa upravuje možnosť použiť inštitút postúpenia svojej pohľadávky zodpovedajúcej nesplácanému dlhu, a to aj osobe, ktorá nie je bankou.“ Je potrebné uviesť, že citované ustanovenie nevylučuje, aby banka postúpila aj pohľadávku z celého úveru, avšak za predpokladu, že banka v súlade so zákonom a obchodnými podmienkami pristúpi k ukončeniu úverového vzťahu a vyhlási predčasnú splatnosť úveru pred jeho postúpením. Rovnaký záver vyplýva z rozhodnutí Krajského súdu v Prešove sp. zn. 6Co/119/2013 zo dňa 29. 05. 2014 a sp. zn. 19Co/177/2014 zo dňa 24. 02. 2015 a Krajského súdu v Bratislave sp.zn. 6Co/203/2015 zo dňa 19. 05. 2015. V konaní mal súd preukázané, že dňa 27. 06. 2013 došlo k uzatvoreniu zmluvy o postúpení pohľadávok medzi postupcom Slovenská sporiteľňa, a.s. a navrhovateľom ako postupníkom, ktorej predmetom bolo aj postúpenie pohľadávky voči odporcovi zo zmluvy o splátkovom úvere zo dňa 07. 07. 2010. Navrhovateľ netrdil a ani z predložených listín nevyplýva, že by Slovenská sporiteľňa, a.s. ako banka úver zo zmluvy predčasne zosplatnila. Vychádzajúc z § 92 ods. 8 zákona o bankách, dôvodovej správy k nemu, ako aj ustálenej rozhodovacej praxe súdov, súd potom dospel k záveru, že banka v danom prípade nemohla na navrhovateľa postúpiť pohľadávku z celého úveru, ale iba pohľadávku zodpovedajúcu aktuálnemu dlhu odporcu s ktorým bola napriek písomnej výzve banky dlhšie ako 90 dní v omeškaní. Ak bola predmetom postúpenia pohľadávka vo výške 11 749,29 Eur, z toho istina 9 176,75 pri výške poskytnutého úveru 9 900,- Eur, je zrejmé, že SLSP, a.s. ako banka postúpila zmluvou zo dňa 27. 06. 2013 navrhovateľovi ako nebankovej inštitúcii aj splátky nezročné, hoci k predčasnej splatnosti úveru nedošlo.

Pokiaľ ide o tretiu podmienku, písomnú výzvu banky zaslanú klientovi, navrhovateľ predložil súdu výzvu banky zo dňa 11. 04. 2012 adresovanú odporcovi na zaplatenie dlžnej sumy 630,88 Eur, avšak nepredložil doklad o jej odoslaní resp. doručení odporcovi, t.j. v tomto smere neunesol dôkazné bremeno. V danom prípade preukázanie zaslania, resp. doručenia písomnosti, z ktorej navrhovateľ odvodzuje pre seba priaznivé účinky je práve na tomto navrhovateľovi. Keďže navrhovateľ nepreukázal odoslanie písomnej výzvy banky odporcovi, ani že by sa takáto listina do dispozičnej sféry odporcu dostala, súd dospel k záveru, že táto podmienka (klient bol na zaplatenie omeškaného záväzku písomne vyzvaný) nevyhnutná pre platné postúpenie pohľadávky bankou splnená nebola (viď rozsudok Krajského súdu Prešov sp. un. 4Co/145/2014 zo dňa 11. 03. 2015).

Vzhľadom na vyššie uvedené súd dospel k záveru, že navrhovateľ nie je aktívne vecne legitimovaný na uplatnenie nároku, ktorý je predmetom konania, preto návrh v celom rozsahu zamietol. Navrhovateľ nepreukázal, že jeho právny predchodca SLSP, a.s. vyzval odporcu na splnenie peňažného záväzku, s ktorým bol odporca nepretržite dlhšie ako 90 kalendárnych dní v omeškaní so splácaním (nepreukázal, že by písomná výzva v zmysle § 92 ods. 8 zákona o bankách bola zaslaná odporcovi, resp. sa dostala do dispozičnej sféry odporcu) ani to, že naňho boli postúpené len splatné splátky úveru. Zmluva o postúpení pohľadávky zo dňa 27. 06. 2013 je teda neplatný právny úkon v zmysle 39 OZ pre jeho rozpor so zákonom (§ 92 ods. 8 zákona o bankách).

Aj v prípade, že by navrhovateľ preukázal, že je aktívne legitimovaný na podanie návrhu, súd by návrh zamietol pre neunesenie dôkazného bremena. Súd preskúmaním zmluvy zo dňa XX. XX. XXXX zistil, že neobsahuje náležitosti v zmysle § 9 ods. 2 písm. k) zákona č. 129/2010 Z.z. v znení účinnom v čase jej uzatvorenia, preto sa úver v zmysle § 11 ods. 1 písm. a) zákona č. 129/2010 Z.z. považuje za bezúročný a bez poplatkov. Zmluva obsahuje len uvedenie súhrnnej mesačnej splátky, z ktorej nie je zrejmé, koľko z každej jednotlivéj splátky predstavuje istina úveru, úroky a poplatky. Účelom tohto ustanovenia (§ 9 ods. 2 písm. k) je pritom informácia pre spotrebiteľa ako slabšej zmluvnej strany, aby vedel rozlíšiť

ako bude s jeho splátkou naložené, aká časť splátky bude použitá na istinu, úveru, úrok a poplatky (viď napr. rozsudok Krajského súdu Žilina sp. zn. 11Co/127/2015 zo dňa 20. 04. 2015, rozsudok Krajského súdu v Žiline sp. zn. 9Co/755/2014 zo dňa 25.09.2014, Krajského súdu v Trnave sp. zn. 24Co/228/2014 zo dňa 22.10.2014 alebo sp. zn. 26Co/39/2013 zo dňa 30.09.2014 a taktiež k tomuto záveru o nutnosti rozlíšiť mesačnú splátku na jej jednotlivé zložky dospelo občianskoprávne kolégium Krajského súdu v Banskej Bystrici dňa 18. 11. 2015)). Keďže je úver bezúročný a bez poplatkov, súd by doposiaľ uhradené platby odporcu v súlade s § 853 ods. 1 OZ v spojení s § 566 ods. 2 OZ započítal na istinu úveru, t.j. čerpané peňažné prostriedky (viď napr. rozsudok Krajského súdu v Banskej Bystrici sp. zn. 17Co/464/2013 zo dňa 16. 10. 2013) a odporcu by zaviazal na zaplatenie prípadnej neuhradenej časti čerpaných peňažných prostriedkov so zreteľom na rozsah ich uplatnenia v návrhu. V danom prípade však navrhovateľ nepredložil výpis z úverového účtu, resp. iný listinný dôkaz, z ktorého by bolo možné výšku prípadného dlhu ustáliť a teda výšku svojho nároku nepreukázal.

Úspešnému odporcovi ako aj vedľajšiemu účastníkovi na strane odporcu, ktorý má v zmysle § 93 ods. 4 O.s.p rovnaké práva ako účastník, súd v zmysle § 142 ods. 1 O.s.p. v spojení s § 151 ods. 1 O.s.p. priznal náhradu trov konania.

V zákonnej lehote, podaním odoslaným poštou dňa 17. 02. 2016, doručeným na súd dňa 18. 02. 2016, právny zástupca odporcu a zároveň aj vedľajšieho účastníka (ďalej VÚ), JUDr. Patrik Podhorský, predložil vyčíslenie trov právneho zastúpenia odporcu vo výške 1687,18 Eur za 5 úkonov právnej služby v zmysle vyhlášky MS SR č. 655/2004 Z.z. (prevzatie veci a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci samej, stanovisko k postúpeniu pohľadávok zo dňa 09. 11. 2015, vyjadrenie k vyjadreniu navrhovateľa zo dňa 26. 01. 2016, účasť na pojednávaní dňa 16. 02. 2016) vo výške tarifnej odmeny 270,54 Eur za každý úkon, k tomu 3x režijný paušál 8,39 Eur za úkony v roku 2015, 2x režijný paušál 8,58 Eur za úkony v roku 2016, náhrada za stratu času vo výške 171,60 Eur za účasť na pojednávaní dňa 16. 02. 2016 (6 hodín, t.j. 12 polhodín x 14,30 Eur ako 1/60 výpočtového základu), cestovné vo výške 120,55 Eur (použitie vlastného vozidla ŠKODA Favorit, ev. č. BJ 669 AE na trase Hertník - Banská Bystrica a späť, t.j. 450 km, pri spotrebe 7,3 l/100 km, cena pohonnej látky 1,163 Eur/l, základná náhrada na 1 km 0,183 Eur). Vedľajší účastník podal návrh na náhradu trov konania a tieto vyčísliť v podaní zo dňa 06. 05. 2015 vo výške 557,86 Eur za 2 úkony právnej služby (prevzatie a príprava zastúpenia, vyjadrenie vo veci samej zo dňa 11. 05. 2015) vo výške tarifnej odmeny á 270,54 Eur, k tomu 2x režijný paušál za úkony v roku 2015.

Podľa § 13 ods. 2 vyhlášky (MS SR č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb (ďalej „vyhláška“), základná sadzba tarifnej odmeny sa zníži o 50%, ak ide o spoločné úkony pri zastupovaní dvoch alebo viacerých osôb.

V danom prípade, základná sadzba tarifnej odmeny za 1 úkon právnej služby v zmysle § 10 ods. 1 vyhlášky predstavuje 270,54 Eur a výška odmeny pri zastupovaní dvoch osôb (odporcu a VÚ) za 1 úkon právnej služby v súlade s § 13 ods. 2 vyhlášky predstavuje taktiež 270,54 Eur (270,54 Eur x 2 osoby - 50 %). Režijný paušál v zmysle § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. patrí za jednotlivé úkony právnej služby bez ohľadu na to, koľko klientov advokát zastupuje, nakoľko pri zastupovaní viacerých osôb v zmysle § 13 ods. 3 vyhlášky ide o spoločné úkony, a preto náhrada režijného paušálu sa nenásobí počtom klientov ani neznižuje o 20%, resp. od 01. 06. 2010 o 50 % (uznesenie NS SR sp. zn. 5Sžo/205/2010 z 31.08.2010).

V súlade s vyššie citovanými ustanoveniami vzniklo odporcovi a vedľajšiemu účastníkovi právo na náhradu trov právneho zastúpenia vo výške 1 687,18 Eur nasledovne:

1. prevzatie a príprava zastúpenia dňa 25.08.2014 a 23. 06. 2015	270,54 €
plus režijný paušál	8,39 €
2. vyjadrenie vo veci samej dňa 24. 06. 2015 (za odporcu).....	270,54 €
plus režijný paušál	8,39 €
3. vyjadrenie zo dňa 09. 11. 2015 (za odporcu)	270,54 € plus režijný paušál
	8,39 €
4. vyjadrenie k vyjadreniu navrhovateľa zo dňa 26. 01. 2016 (za odporcu).....	270,54 €
plus režijný paušál	8,58 €

5. pojednávanie dňa 16.02.2016	270,54 € plus režijný paušál
	8,58 €
plus cestovné (Hertník - Banská Bystrica a späť).....	120,55 €
náhrada za stratu času	171,60 €
Spolu trovy právneho zastúpenia odporcu a VÚ.....	1 687,18 €

Súd nepriznal odmenu za úkon vyjadrenie vedľajšieho účastníka zo dňa 11. 05. 2015, pretože tento nepovažoval za účelný a obsahovo sa zhoduje s ďalšími vyjadreniami právneho zástupcu odporcu.

Náhrada trov právneho zastúpenia bola priznaná podľa § 10 ods. 1, § 13a ods. 1 písm. a), c), d), § 16 ods. 3 vyhlášky č. 655/2004 Z.z. o odmenách a náhradách advokátov za poskytovanie právnych služieb v znení neskorších predpisov.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu možno podať odvolanie do 15 dní od doručenia jeho písomného vyhotovenia, písomne vo vyhotovení trojmo na Okresný súd Banská Bystrica.

V odvolaní treba popri všeobecných náležitostiach (§ 42 ods. 3 O.s.p.) uviesť, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa napáda, v čom sa toto rozhodnutie alebo postup súdu považuje za nesprávny a čoho sa odvolateľ domáha. Odvolanie je potrebné predložiť v potrebnom počte rovnopisov, inak súd zhotoví kópie na trovy odvolateľa.

Odvolanie možno odôvodniť len tým, že:

- a) v konaní došlo k vadám uvedeným v § 221 ods. 1 O.s.p.,
- b) konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci,
- c) súd prvého stupňa neúplne zistil skutkový stav, pretože nevykonal navrhnuté dôkazy,
- d) súd prvého stupňa dospel k nesprávnym skutkovým zisteniam na základe vykonaných dôkazov,
- e) doteraz zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú tu ďalšie skutočnosti alebo iné dôkazy, ktoré doteraz neboli uplatnené (§ 205a - sa týkajú podmienok konania, vecnej príslušnosti súdu, vylúčenia sudcu, v konaní došlo k vadám, ktoré mohli mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci samej, odvolateľ nebol poučený podľa § 120 ods. 4 O.s.p., odvolateľ bez svojej viny nemohol predložiť alebo označiť dôkazy do rozhodnutia súdu prvého stupňa),
- f) rozhodnutie súdu prvého stupňa vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Ak povinný dobrovoľne nesplní, čo mu ukladá vykonateľný rozsudok, môže oprávnený podať návrh na výkon exekúcie podľa zákona č. 233/1995 Z. z. Exekučný poriadok v znení neskorších predpisov.